

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N.Arabadji)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Buhnaci, V.Sîrbu, A.Malîi)

Î N C H E I E R E

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Nicolai Russu, reprezentat de
avocatul Gheorghe Postolachi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Russu
împotriva Cristinei Russu cu privire la desfacerea căsătoriei și cererea
reconvențională depusă de către Cristina Russu împotriva lui Nicolai Russu,
intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul
Ciocana, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai al copilului minor,
încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, partajarea averii comune și
încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 octombrie 2017 Nicolai Russu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Cristinei Russu cu privire la desfacerea căsătoriei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 14 februarie 2014 în Ambasada
Republicii Moldova în Regatul Spaniei a încheiat căsătoria cu Cristina Russu,
înregistrată sub nr.04. Din căsătorie a rezultat copilul XXXXX, născut la XXXXX.

A indicat reclamantul că, conviețuirea și păstrarea familiei împreună cu
Cristina Russu este imposibilă, iar de un an părțile locuiesc separat și fiecare din ei
deja își are viața lui cu familie, gospodărie aparte și interese separate. Divergențe
privind partajul averii nu sunt.

A solicitat Nicolai Russu desfacerea căsătoriei încheiate cu Cristina Russu.

La 18 aprilie 2019 Cristina Russu a depus cerere reconvențională împotriva lui
Nicolai Russu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului
sectorul Ciocana, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai al copilului
minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, partajarea averii
comune și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a indicat că copilul XXXXX este la
întreținerea sa exclusivă.

A menționat reclamanta că, are și pretenții materiale de partajare a averii comune în devălmășie și pretenții de întreținere materială a feciorului din motiv că trăiește împreună cu soțul în Spania, în orașul Vitoria-Gasteiz din anul 2014, iar din anul 2016 închiriaza un apartament cu patru odăi, în două odăi locuiește împreună cu soțul și feciorul, în alte două odăi locuiește Veronica, verișoara lui Nicolai, împreună cu doi copii.

A relatat că, din primele luni după înregistrarea căsătoriei, Nicolai a manifestat un comportament adecvat, dar după nașterea copilului, a început să fie deosebit de violent, sistematic o insulta cu cuvinte necenzurate, deseori a fost bătută.

A susținut că după ultimul conflict din data de 08.02.2018, a trecut aparte, împreună cu feciorul în una din odăi, a anunțat la Centru Civic din orașul Vitoria-Gasteiz despre situația din familia sa, unde a fost asigurată, că, chiar după divorț i se va păstra dreptul de ședere în Spania, după care va avea posibilitate să lucreze legal în Spania, închiriind alt apartament.

A afirmat reclamanta că, pretinde la partajarea averii în devălmășie, având în vedere, că în perioada din 2014 și până în februarie 2018, au avut gospodărie comună, au procurat împreună bunuri materiale, în sumă de 6.902 euro, inclusiv în 2014 au procurat: masa de sticlă, la preț de 100 euro +4 scaune la preț de 80 euro, în prezent le apreciază la 100 euro; în noiembrie 2014 au procurat un televizor de model „LG”, la preț de 350 euro, cu termen de garanție de 2 ani. În octombrie 2016, înainte de a expira termenul de garanție, au primit alt televizor nou de model „LG UHG 40UF695Y” din motiv că televizorul procurat în 2014 s-a defectat. Televizorul este apreciat de ultima în sumă de 25 euro; în 2015 au procurat un telefon fix „Panasonic”, la preț de 30 euro, care îl apreciază la 20 euro.

A declarat reclamanta că, la 25.04.2016 au procurat în leasing automobilul de model XXXXX, număr de înmatriculare: XXXXX, înregistrat pe numele lui Russu Nicolai, la preț de 18.300 euro, pe un termen până la 20.05.2021, pentru care au achitat suma de 6.312 euro, a rămas neachitată suma de 11.988 euro. În ianuarie 2017 au procurat laptop „Lenovo”, la preț de 300 euro, în prezent apreciază costul lui în sumă de 200 euro. În martie 2017 au procurat un dulap, pentru păstrarea produselor alimentare, la preț de 50 euro, îl apreciază la 40 euro.

A precizat că, pretinde la suma de 3.451 euro, ceea ce constituie 1/2 din suma totală de 6902 euro, concomitent este de acord de a-i atribui lui Nicolai Russu toată averea, încasând în beneficiul său o sultă în mărime de 3.451 euro.

A mai menționat reclamanta că, pretinde la încasarea pensiei de întreținere a feciorului XXXXX în mărime de 1/4 din toate veniturile pârâtului, deoarece nu a avut înțelegere și nu are încredere că Nicolai Russu va fi atât de conștiincios, precum menționează în cerere, având în vedere, că ultimul se străduiește din răspuțeri, ca să revină cu feciorul în Moldova.

Conform certificatului de la serviciu, Nicolai Russu în ultimele două luni a ridicat salariu lunar în sumă de 1480 de euro.

La data de 18 iulie 2018 Cristina Russu a depus cerere de concretizare a acțiunii și a solicitat desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai al copilului minor cu mama, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor XXXXX născut la XXXXX în mărime de 1/4 cotă parte din veniturile pârâtului, partajarea

averii comune, prin atribuirea sultei în mărime de 3.000 euro drept compensație pentru ½ cotă parte din automobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea depusă de către Nicolai Russu împotriva Cristinei Russu privind desfacerea căsătoriei și cererea reconvențională depusă de către Cristina Russu împotriva lui Nicolai Russu privind desfacerea căsătoriei s-au admis. S-a desfășurat căsătoria încheiată între Nicolai Russu și Cristina Russu, înregistrată la 14 februarie 2014 de către Ambasada Republicii Moldova în Regatul Spaniei, actul de căsătorie numărul 7. În rest, cererea reconvențională depusă de către Cristina Russu împotriva lui Nicolai Russu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana, privind stabilirea locului de trai al copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, partajarea averii comune prin atribuirea sultei în mărime de 3 000 euro drept compensație pentru ½ cotă parte din automobil și încasarea cheltuielilor de judecată s-a respins, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Cristina Russu, s-a casat parțial hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care: s-a admis parțial cerințele cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere. S-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX la domiciliul mamei – Cristina Russu. S-a încasat de la Nicolai Russu, în beneficiul Cristinei Russu, pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în mărime de 1.500 (o mie cinci sute) lei, lunar, începând cu 18 aprilie 2018, până la atingerea majoratului a copilului minor. În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 decembrie 2019 s-a menținut. S-a încasat de la Nicolai Russu în beneficiul Cristinei Russu, cheltuieli de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 175 lei, precum și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5.000 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că odată ce copilul de la naștere până în prezent se află cu mama, copilul este încă la o vârstă fragedă, careva probe ce ar determina neîndeplinirea de către mamă a obligațiilor părintești nu a fost prezentată.

Din actele cauzei, rezultă că din informația oferită de Departamentul de intervenție socială a Crucii Roșii în Alava Spania (f.d.56), se atestă că, de la nașterea copilului până în prezent, mama a fost cea care s-a ocupat de copilul minor, fiind în grija și atenția sa. Tot, din informația dată se atestă că, tatăl copilului a abandonat familia din aprilie 2018, iar mama a rămas cu copilul și se ocupă de îngrijirea socială, medicală, școală a copilului.

Instanța de apel a relatat că, concluziile instanței de fond, cu privire la faptul că este imposibil de a stabili domiciliul copiilor minori cu mama, or, nu a fost dată o apreciere condițiilor de trai ale mamei, sunt nefondate, dat fiind faptul că, odată ce căsătoria a fost desfășurată, instanța în temeiul legii, în temeiul art. 38 alin. (2) Codul familiei, este obligată să stabilească domiciliul copiilor minori, precum și să stabilească care dintre părinți urmează să achite pensia de întreținere, precum și cuantumul acesteia, la caz, fiind constatat cu certitudine că în interesul superior al copilului minor este stabilirea domiciliului acestuia cu mama.

Tot aici, instanța de apel a remarcat că, interesul superior al copiilor nu este definit clar de către legiuitor, dar totuși se explică că, interesul superior al copilului – asigurarea condițiilor adecvate pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă a

copilului, ținând cont de particularitățile individuale ale personalității lui și de situația concretă în care acesta se află. Astfel, instanța de apel a reținut că, la emiterea unei decizii cu privire la încredințarea custodiei minorului mamei s-a ținut cont de o multitudine de factori, stabiliți în cadrul dezbaterilor în fond. Astfel cele mai importante aspecte la încredințarea minorului către un părinte sau altul sunt: nevoile fizice, emoționale și psihologice ale copilului, inclusiv nevoia copilului de stabilitate, opiniile și preferințele copilului în măsura în care acestea pot fi verificate în mod rezonabil, natura, forța și stabilitatea relației dintre copil și fiecare dintre cei doi soți, capacitatea fiecăruia dintre părinți de a îngriji copilul și de a răspunde nevoilor acestuia, și istoricul îngrijirii copilului, valorile și comportamentul moral al fiecărui părinte.

Instanța de apel soluționând problema încasării pensiei alimentare, are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal, și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

Conform informației Biroului Național de Statistică, valoarea minimului de existență, pentru copii, medii lunare pentru o persoană a constituit în anul 2019, suma de 1.927 lei. Respectiv, această sumă urmează a fi împărțită în mod egal ambilor părinți și nu se impune a fi asigurată doar de una din părți.

Conform art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Mai mult, instanța de apel a indicat că, dezvoltarea, creșterea și educarea copiilor sunt obligațiunile stricte ale ambilor părinți, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau nu, cu copilul, într-o societate democratică interesele copiilor sunt primordiale.

Potrivit dispozițiilor art. 74 Codul familiei, părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

Instanța de apel a relatat că reieșind din cererea reconvențională depusă de către Russu Cristina, nu s-au constatat careva bunuri, pe care le are pârâtul în Republica Moldova și care urmează a fi partajate, motiv pentru care prima instanță just a respins capătul de cerere dat.

La 28 decembrie 2020 și respectiv la 30 decembrie 2020 Nicolai Russu, reprezentat de avocatul Gheorghe Postolachi a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 20 decembrie 2019 Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului, mai mult ca atât instanța de apel a examinat superficial cauza și nu și-a motivat soluția sa.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 septembrie 2020 și a expediat copia deciziei participanților la proces la 15 octombrie (f.d.192), însă date care ar atesta confirmarea deciziei recurate de către recurent la materialele dosarului lipsesc. Prin urmare, cererea de recurs declarată la 28 decembrie 2020 se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 18 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Prin referință depusă la 18 februarie 2021 Cristina Russu, reprezentată de avocatul Vasile Rîhlea a solicitat respingerea recursului depus de Nicolai Russu ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea

eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Nicolai Russu, reprezentat de avocatul Gheorghe Postolachi.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Nicolai Russu, reprezentat de avocatul Gheorghe Postolachi se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru